

کتاب درسی

برای صنف یازدهم

متن و تمرین

محمد یعقوب صدیقی

راهنمایی برای معلم

کتاب دری برای صنف یازدهم شامل آموزش متن دری، ادبیات دری، اشعار، قصه ها و حکایاتی از شاعران معروف، معرفی رسوم مردم افغانستان، معرفی نهاد های ملی، فرهنگی و اقتصادی کشور و جهان و ادامه مرور مختصر به تاریخ افغانستان است. متن این کتاب شامل آگاهی عمومی درباره وضع فرهنگی، کلتوری، تاریخی و جغرافیایی افغانستان می باشد. باوجود اختلاف دیدگاه ها در موضوعات تاریخی و فرهنگی کشور، تا حد امکان سعی شده است رای جمهور دانشمندان و تاریخنگاران را در این کتاب فراهم آوریم.

تمرینات این کتاب شامل سوالات از متن درس، نوشتن خلاصه درس، تمرینات دستور زبان دری (گرامر) و ترجمه کلمات و جملات دری به زبان سویدنی است.

این کتاب مطابق پلان درسی مکاتب سویدن و با مشوره معلمین مجرب زبان مادری برای صنف یازدهم تهیه گردیده است که دارای ۷۶ صفحه، ۳۵ درس و ۲۱۰ تمرین می باشد. این کتاب برای یک سال درسی تهیه گردیده است.

به آگاهی معلمین محترم و شاگردان عزیز رسانیده می شود که هر نوع کاپی گرفتن و سوءاستفاده از این کتاب ممنوع است. با متخلفین برخورد قانونی صورت می گیرد. از شاگردان عزیز نیز تقاضا می گردد که از کاپی این کتاب استفاده نکرده و در صورت دریافت کاپی این کتاب فوراً با ما (info@kodakan.se) به تماس شوید. تشکر از همکاری تان!

نام کتاب: کتاب دری برای صنف یازدهم

نویسنده: محمد یعقوب صدری

چاپ اول سال ۱۴۰۰ ه. ش

استکهلم - سویدن

ISBN 978-91-87029-31-8

کتاب دري

برای صنف یازدهم

متن و تمرین

کتاب دري برای صنف یازدهم شامل آموزش متن دري، ادبیات دري، اشعار، قصه ها و حکایاتی از شاعران معروف، معرفی رسوم مردم افغانستان، معرفی نهاد های ملی، فرهنگی و اقتصادی کشور و جهان و ادامه مرور مختصر به تاریخ افغانستان است. متن این کتاب شامل آگاهی عمومی درباره وضع فرهنگی، کلتوری، تاریخی و جغرافیایی افغانستان می باشد.

تمرینات این کتاب شامل سوالات از متن درس، نوشتن خلاصه درس، تمرینات دستور زبان دري (گرامر) و ترجمه کلمات و جملات دري به زبان سویدنی است.

_____	اسم:
_____	صنف:
_____	مکتب:

کتاب دری برای صنف یازدهم (متن و تمرین)

در اینجا تنها چند صفحه ای از کتاب دری برای صنف یازدهم به طور نمونه برای شما به نمایش گذاشته شده است. این کتاب دارای ۷۶ صفحه، ۳۵ درس و ۲۱۰ تمرین می باشد. این کتاب برای یک سال درسی تهیه گردیده است.

فهرست

۵	تخت رُستم	درس - ۱
۷	بانک انکشاف اسلامی	درس - ۲
۹	علم بدیع، بیان و معانی (قسمت ۱)	درس - ۳
۱۱	علم بدیع، بیان و معانی (قسمت ۲)	درس - ۴
۱۳	ماه سه شبه	درس - ۵
۱۵	رابعه بلخی (قسمت ۱)	درس - ۶
۱۷	رابعه بلخی (قسمت ۲)	درس - ۷
۱۹	تاریخ افغانستان (قسمت ۱)	درس - ۸
۲۱	تصوف و عرفان	درس - ۹
۲۳	عایشه و ملا محمد جان (قسمت ۱)	درس - ۱۰
۲۵	عایشه و ملا محمد جان (قسمت ۲)	درس - ۱۱
۲۷	تاریخ افغانستان (قسمت ۲)	درس - ۱۲
۲۹	سیاست اقتصادی افغانستان	درس - ۱۳
۳۱	مثنوی معنوی	درس - ۱۴
۳۳	هویت ملی	درس - ۱۵
۳۵	تاریخ افغانستان (قسمت ۳)	درس - ۱۶
۳۷	رُستم و سهراب (قسمت ۱)	درس - ۱۷
۳۹	رُستم و سهراب (قسمت ۲)	درس - ۱۸
۴۱	رُستم و سهراب (قسمت ۳)	درس - ۱۹
۴۳	تاریخ افغانستان (قسمت ۴)	درس - ۲۰
۴۵	رودکی (قسمت ۱)	درس - ۲۱
۴۷	رودکی (قسمت ۲)	درس - ۲۲
۴۹	سازمان های فرهنگی بین المللی (قسمت ۱)	درس - ۲۳
۵۱	سازمان های فرهنگی بین المللی (قسمت ۲)	درس - ۲۴
۵۳	داستان بگرام	درس - ۲۵
۵۵	تاریخ افغانستان (قسمت ۵)	درس - ۲۶
۵۷	راه های ارتباطی و ترانسپورتهی افغانستان	درس - ۲۷
۵۹	زیارت ریگ روان	درس - ۲۸
۶۱	ابو ریحان بیرونی	درس - ۲۹
۶۳	تاریخ افغانستان (قسمت ۶)	درس - ۳۰
۶۵	شهر ضحاک در بامیان	درس - ۳۱
۶۷	روضه سخی در مزار شریف (قسمت ۱)	درس - ۳۲
۶۹	روضه سخی در مزار شریف (قسمت ۲)	درس - ۳۳
۷۱	علی شیر نوائی	درس - ۳۴
۷۳	کوه دیکچه و دریاچه های بامیان	درس - ۳۵

تخت رستم

گنبد سنگی «تخت رستم» یکی از معروفترین بناهای معماری عصر بودایی است که در ولایت سمنگان در شمال افغانستان قرار دارد. این اثر در درون سنگی یک پارچه تراشیده شده قرار دارد که باستان شناسان جهان آن را از عجایب معماری عصر بودایی در افغانستان می‌دانند. تخت رستم در شمال افغانستان در مسیر پُل خُمری و تاشقرغان، در ۳ کیلومتری شهر ایبک، مرکز ولایت سمنگان موقعیت دارد. تخت رستم در منطقه‌ای قرار دارد که همه ساله در فصل بهار گردشگران زیادی به دلیل آب و هوای خوب آن، به آنجا سفر می‌کنند و روزهای میله گل سرخ را در این منطقه سرسبز و تاریخی سپری می‌کنند.

این منطقه سمنگان از نظر تاریخی و جغرافیایی موقعیت بسیار مهمی دارد و در دوره‌های گذشته و سال‌های قبل و بعد از اسلام، همواره یکی از مراکز فرهنگی بوده است. این گنبد در مسیر ولایت‌های بغلان و بلخ قرار دارد، که اهمیت جغرافیایی آن را بیشتر می‌سازد. اولین فرد از مسافران اروپایی که شرحی درباره تخت رستم نوشته است، میجریات بریتانیایی است که تحقیقات خود را در سال ۱۸۸۸ میلادی در کتابی به نام «افغانستان شمالی» نشر کرده و این اثر باستانی دوران بودایی را به نام «تخت رستم» یاد کرده است. در مورد قدمت تاریخی این اثر تاریخی دیدگاه‌های مختلفی وجود دارد. بر اساس تحقیقات و پژوهش‌هایی که توسط «کارلنتن کن»، باستان شناس آمریکایی صورت گرفته است، ۳۰ تا ۵۰ هزار سال قبل از میلاد شکارچی‌های هندوکش و انسان‌های اولیه عصر حجر، در کوه‌های این منطقه زندگی می‌کردند. از سوی هم «یوسف شاه یعقوب أف»، رییس باستان شناسی آکادمی علوم تاجیکستان در تحقیقاتی که در سال ۱۳۸۳ خورشیدی از این منطقه داشته است، معتقد است که زرتشت به مدت ده سال در محل تخت رستم زندگی می‌کرد و در ساختن معابد این منطقه هم سهم داشته است. این باستان شناس تاجیکی گفته است که این محل مربوط به بودایی‌ها نبوده، بلکه مربوط به زرتشت‌ها می‌باشد، اما بعداً بودایی‌ها از این محل به خاطر انجام مراسم مذهبی‌شان استفاده کرده اند. بر اساس پژوهش‌های این محقق، قدمت تاریخی این اثر به ۳۵۰۰ سال پیش می‌رسد. اما در برخی موارد نیز آمده است که تخت رستم مربوط به دوران بودا بوده و قدمت آن به ۲۵۰۰ سال برمی‌گردد.

تخت رستم در شاهنامه فردوسی، شاعر بزرگ فارسی زبان و در میان مردم این منطقه از گذشته‌ها تاکنون جایگاه ویژه‌ای داشته است و برخی از داستان‌های شاهنامه نیز در این منطقه اتفاق افتاده است. هم‌چنین نام سمنگان به مراتب در شاهنامه آمده است. بر اساس روایت‌های شفاهی مقام‌های ریاست اطلاعات و فرهنگ سمنگان، گفته می‌شود که در آن زمان مراسم عروسی دختر شاه سمنگان «تهمینه» با «رستم پهلوان» در همین محل صورت گرفته است. تخت بانو شامل دو گنبد بزرگ است که هر کدام به طول و عرض ۱۱ متر و ارتفاع ۱۳ متر است نیز در این منطقه قرار دارد. در داخل این گنبدها، تاقچه‌های زیادی به خاطر گذاشتن بت نیز تراشیده شده است. در تخت بانو همچنان دو دهلیز هر کدام به طول ۳۰ متر بوده و در بین هر دو دهلیز سموچ‌هایی کوچک وجود دارد که به نام بازار تخت رستم یاد می‌شود. مقام‌های محلی ولایت سمنگان تأکید دارند که آنان در تلاش اند تا این مکان به حمایت

کشورهای خارجی بازسازی کرده و به یک مکان تفریحی بزرگتری تبدیل کنند و توجه گردشگران را به این محل جذب کنند.

کلمات مترادف

اکادمی = انجمن فرهنگی علمی و ادبی

قدمت = سابقه، پیشینه

سموچ = زیرزمینی

عصر = وقت

عصر حجر = عصر سنگ

معابد = عبادتگاه ها

مسیر = راه

شرح دادن = توضیح دادن

باستانی = قدیمی

معتقد = باور

باستان شناس = عتیقه شناس

پژوهش = تحقیق علمی

شفاهی = زبانی

تمرین - ۱ به سوالات ذیل مطابق درس فوق جواب های صحیح ارایه نمایید.

۱ تخت رستم در کدام منطقه ولایت سمنگان موقعیت دارد؟

۲ اولین فرد اروپایی در کدام سال و تحت کدام عنوان تحقیقات خود را در مورد تخت رستم شرح داده است؟

۳ در شاهنامه از تخت رستم و سمنگان نام برده شده است. شاهنامه مربوط به کدام شاعر معروف فارسی زبان است؟

۴ دختر شاه سمنگان چه نام داشت و باکی از دواج کرده بود؟

تمرین - ۲ ترجمه سویدنی جملات ذیل را در کتابچه خود بنویسید.

این منطقه سمنگان از نظر تاریخی و جغرافیایی موقعیت مهمی دارد و در دوره های گذشته و سال های قبل و بعد از اسلام، همواره یکی از مراکز فرهنگی بوده است. این گنبد در مسیر ولایت های بغلان و بلخ قرار دارد. اولین فرد از مسافران اروپایی که شرحی درباره تخت رستم نوشته، میجریات بریتانیایی است که تحقیقات خود را در سال ۱۸۸۸ میلادی در کتابی به نام «افغانستان شمالی» نشر کرده است.

تمرین - ۳ خلاصه درس فوق را به زبان سویدنی بنویسید.

تمرین - ۴ نوعیت کلمات ذیل را مطابق دستور زبان دری مشخص سازید.

مسیر				
○	○	○	○	○
هیچکدام	قید	صفت	فعل	اسم

شفاهی				
○	○	○	○	○
هیچکدام	قید	صفت	فعل	اسم

تمرین - ۵ معنی کلمات ذیل را به زبان سویدنی بنویسید.

باستانی

پژوهش

قدمت

سموچ

معتقد

عصر

تمرین - ۶ خلاصه تحقیقات میجریات بریتانیایی را در کتاب افغانستان شمالی در مورد تخت رستم دریابید و بنویسید.

تصوف و عرفان

تصوف، درویشی یا عرفان نوعی طریقت و روش زاهدانه مُبتنی بر آداب سلوک و بر اساس شرع جهت تزکیه نفس و اعراض از دنیا برای وصول به حق و استکمال نفس است. تصوف در لغت پشمینه پوشی است و نسبت این جماعت به دلیل پشمینه پوشی است و این نشانه زهد بوده است. تصوف بیشتر با آداب طریقت همراه است در حالیکه عرفان مکتبی جامع و مطلق سلوک معنوی و اعم از تصوف است و در بعضی موارد عرفان سلوک برتر دانسته شده است. به عبارتی دیگر تصوف، روشی از سلوک باطنی می باشد.

در تعریف تصوف، نظرات مختلفی بیان شده است، اما اصول آن بر پایه طریقه ایست که شناخت خالق جهان، کشف حقایق خلقت و پیوند بین انسان و حقیقت از طریق سیر و سلوک عرفانی باطنی است، نه از راه استدلال عقلی. موضوع آن، نیست شدن خود، و پیوستن به خالق هستی و روش آن اصلاح و کنترل نفس و ترک علایق دنیوی و ریاضت و خویشتن داری است. ظاهراً واژه صوفی در قرن دوم هجری، در برخی از سرزمینهای اسلامی متداول شد. کسانی که در قرن دوم صوفی خوانده می شدند، تشکیلات اجتماعی و مکتب و نظام فکری و عرفانی خاصی نداشتند. تشکیلات خانقاهی و رابطه مرید و مرادی و آداب و رسوم خاص صوفیه، و همچنین نظام فکری و اعتقادی که جنبه نظری تصوف را تشکیل می دهد، در قرن دوم و حتی در ربع اول قرن سوم هجری پدید نیامده بود.

عرفان اسلامی عرصه وسیعی دارد و با طریقت تصوف هم آمیختگی دارد و در مواردی تلقی یکسان یا مختلطی از آن دو وجود دارد. از جهت لغوی این دو گاهی بجای یکدیگر بکار برده می شوند. بعضی دانشمندان عرفان را جنبه علمی و تصوف را بُعد اجتماعی و متظاهر آن می دانند.

حقیقت عرفان از ابتدا در اسلام و سیره پیامبر و اهل بیت بروز داشته است و بعضی صحابه و تابعین از زهاد و عبّاد عصر خود بودند اما آنچه بعنوان تصوف شناخته می شود به معنی طریقت شناخته شده عرفانی پایبند به آدابی ویژه در کنار فرامین شرع است. تصوف از قرن دوم قمری هویدا شد و نخستین کسی که صوفی نامیده شد عثمان بن شریک مشهور به ابوهاشم کوفی است. آداب طریقت در ابتدای تصوف ساده و بیشتر متوجه ریاضت و عزلت بوده است. تاریخ تصوف را میتوان در سه دوره کلی نام برد: شکل گیری و تدوین از آغاز تا پایان قرن پنجم، گسترش عرفان علمی و کمال عرفان نظری و ادبی تا پایان قرن نهم و رکود و تطور تصوف و عرفان از قرن دهم تا کنون است.

خانقاه معرب خانگاه، محل اجتماع خاص و گذران و پذیرایی صوفیان مسافر یا مقیم است. هر چند تاریخ دقیق پیدایش خانقاهها مشخص نیست، اما می گویند که هسته اولیه آن ها از مجالس ذکر زهاد و عرفانی که در یک مجلس دور هم به عبادت و ذکر مشغول می شدند تشکیل شده است. شاید بتوان گفت اولین آثار اینگونه مجالس در بصره بوده و در قوت القلوب اثر ابوطالب مکی آمده است که مجالس ذکر در منزل حسن بصری در سال ۲۵۸ قمری تشکیل می شده و اشخاصی مانند ایوب سختیانی و مالک دینار و محمد واسع در این مجالس حضور داشته و ادامه دهنده جلسات بوده اند. در این زمان هنوز اطلاق کلمه خانقاه و صوفی به این مکان و اشخاص متداول نبوده است. گفته می شود که برای اولین بار، در نوشته های ابن حوقل، ساکنین رباط عبادان (آبادان) را صوفی نامیده است و نیز کلمه «دوپره» برای نخستین بار به محفل عبدالرحمان سلمی در سال ۴۱۲ قمری و بعداً به محل درس و زندگی ابوسعید ابوالخیر اطلاق شده است. برای توصیف محل زندگی و مقبره بایزید بسطامی در سال ۲۶۰ قمری و سهل تستری در سال ۲۸۲ قمری از کلمه «صومعه» استفاده شده است.

متظاهر = تظاهر کننده	سَیر = راه، روش	مُرد = پیرو	مختلط = مخلوط	سیره = سرگذشت زندگی
زهد = زاهد، پرهیزگار	استدلال = دلیل	مرادی = پیر	زاهد = پرهیزگار	درویش = زاهد، رهرو، فقیر
عزلت = گوشه نشینی	متداول = رایج	عباد = بنده	ربع = یک چهارم	عرفان = (تصوف) شناختن حق تعالی از راه ریاضت و تهذیب نفس
سلوک = رفتار، روش	عرصه = میدان	هویدا = آشکار	زهد = پرهیزگاری	ریاضت = (تصوف) تحمل رنج برای تهذیب نفس و کسب اخلاق خوب
آداب = رسم، عادات	رکود = توقف	تزکیه = پاکسازی	استکمال = کامل کردن	

تمرین - ۱ به سوالات ذیل مطابق درس فوق جواب های صحیح ارایه نمایید.

۱ اصول تصوف بر پایه کدام روش می باشد؟

۲ تصوف در کدام قرن قمری هویدا شد و اولین شخصیکه به آن پرداخت؟

www.kodakan.se - - - SAMPLE - - - www.kodakan.se

تمرین - ۱ خلاصه درس فوق را به زبان سویدنی بنویسید.

www.kodakan.se - - - SAMPLE - - - www.kodakan.se

متداول

عرفان

هویدا

استدلال

آداب

سلوک

تمرین - ۶ تا کدام حد پیروان تصوف در افغانستان بر پایه روش های اسلام واقعی قدم میگذارند؟ معلومات تانرا در پنج سطر خلاصه نمایید.

عایشه و ملا محمد جان قسمت دوم

روزی از روزها که عایشه باز توانسته بود، دور از چشم پدر با خواهر خوانده گانش بر سر چشمه بیاید، در جمع آنها با سوز و درد سرود ملا محمد جان را میخواند:

سیل گل لاله زار واوا دلبر جان	بیا که بریم به مزار ملا محمد جان
یخن پاره ز دست تو نگارم	به دربار سخی جان گله دارم
مدمام در دعا در انتظارم	پس از مرگم بیایی بر مزارم
سیل گل لاله زار واوا دلبر جان	بیا که بریم به مزار ملا محمد جان
	به تن کردی گلم رخت سیاه را
	کنم

www.kodakan.se - - - SAMPLE - - - www.kodakan.se

تعریف یار بی وفا را

بگمیرم دامن شیر خدا را	به دنیا مه اگه غمخوار ندارم
سیل گل لاله زار واوا دلبر جان	بیا که بریم به مزار ملا محمد جان
به چشم مالیم همان قلف طلا را	بیا زیارت کنیم شیر خدا را
خدا کامیاب کنه هر دوی ما را	مه دعا میکنم آمین بگوین
سیل گل لاله زار واوا دلبر جان	بیا که بریم به مزار ملا محمد جان

اتفاقاً در

www.kodakan.se - - - SAMPLE - - - www.kodakan.se

همین اثنا امیر علی شیر نوائی، وزیر دانشمند عصر تیموریان با عده ئی از همراهان خود از آنجا می گذشت که در نزدیکی چشمه آواز

بدیع در لغت به معنی تازه، نو و نوآورده است و در ادبیات زبان، علمی است که از آرایه های ادبی سخن می گوید. آرایه ها زیورهای است که سخن را بدان می آریند. آرایه های ادبی بر دو نوع است:

الف - آرایه های لفظی: به آن دسته از آرایه های ادبی گفته می شود که از تناسب آوایی و لفظی میان واژه ها پدید می آید، مانند واج آرای، سجع، ترصیع، جناس و اشتقاق. ما در اینجا واج آرای و سجع را با مثال تشریح خواهیم کرد.

• **واج آرای:** به تکرار یک واج (حرف صامت یا مصوت) در یک بیت یا عبارت گفته می شود که پدید آورنده موسیقی درونی شعر است. واج آرای یا نغمه حروف، تکراری

www.kodakan.se - - - SAMPLE - - - www.kodakan.se

آگاهانه است که موجب آن می گردد که تاثیر موسیقی کلام و القای معنی مورد نظر شاعر بیشتر گردد، مانند *سرو چمان من چرا میل چمن نمی کند*. یعنی تکرار صامت یا حرف چ.

• **سجع:** سجع معنی آواز کبوتر را دارد و در اصطلاح سخن شناسان، آوردن واژه هایی است در آخر قرینه های سخن منثور که حرف آخر این واژه ها یکی باشد. معمولاً هر قرینه از یک جمله تشکیل می شود، اما گاهی نیز یک قرینه دو یا چند جمله کوتاه دارد. بطور مثال: ای عزیز، در رعایت دل ها کوش و عیب کسان می پوش

ب - **آرایه های معنوی:** به آن دسته از آرایه های ادبی گفته می شود که بر پایه تناسب های معنایی

www.kodakan.se - - - SAMPLE - - - www.kodakan.se

واژه ها شکل می گیرد، مانند: مراعات نظیر، تناقض، عکس، تلمیح، تضمین، اغراق، حسن تعلیل، تمثیل و ایهام. ما در اینجا تضاد، تناقض

در اوایل قرن دهم هجری محمد شیبانی از اولاد هلاکو خان، که با گروه خود از سایبر یا ماوراالنهر آمده بود، خاندان حکومت گورکانیه را برانداخته و حکومت ازبکیه را تشکیل نمود. اینها دوازده نفر از سال ۹۰۶ هجری تا سال ۱۰۰۷ هجری به حکومت خودشان در ماورالنهر دوام داده و هم شاخه‌ای از اینها حکومت محلی خوارزم را در دست گرفتند. حکومت شیبانی به علاوه ولایت خوارزم در ولایت تخارستان نیز دست انداخته و حتی بر ولایات بلخ و مرو مسلط شدند. در اوایل قرن یازدهم هجری دسته دیگری به نام خوانین استراخان که از طرف روسها منقرض و طرد شده به دربار شیبانی پناه آورده بودند، جای امراء شیبانی را در ماورالنهر اشغال کرده و سیزده نفر از سال ۱۰۰۷ هجری تا سال ۱۱۶۷ هجری به حکومت خود

www.kodakan.se - - - SAMPLE - - - www.kodakan.se

ادامه دادند. اینها نیز به طریق اسلاف خود از دست اندازی و تخریب و تاراج در ولایات شمالی افغانستان خودداری نکردند.

دولت صفویه ها (۱۵۰۱ - ۱۷۲۲ میلادی)

در اوایل قرن دهم هجری دولت صفویه فارس تشکیل شده و از سال ۹۰۷ هجری تا ۱۱۳۵ هجری طول کشید. این دولت بر افغانستان چشم حرص و آرزو داشته و بناء تجاوز را بر ولایات نیشابور، هرات، مرو، بلخ، سیستان و قندهار آغاز کرد. شاه اسماعیل صفوی در سال ۹۰۷ هجری رسماً در تبریز تاجگذاری کرد. با به سلطنت رسیدن شاه عباس یکم در سال ۹۸۹ هجری، وی توانست با استفاده از تجربه اروپائیان در زمینه تولید سلاحهای آتشین و به کارگیری غلامان گرجی حکومت مقتدری تشکیل دهد. وی در ابتدا با دادن امتیازاتی به عثمانیها

www.kodakan.se - - - SAMPLE - - - www.kodakan.se

که دشمن دولت صفوی در غرب بودند، با آنها صلح کرد. پس از آن به سمت خراسان (افغانستان کنونی) لشکر کشید و نیروهای ازبک را از آنجا بیرون راند. جنگ هایی که بین صفویها و ازبک ها در ولایات شمالی افغانستان از بلخ تا هرات واقع شد همه به ضرر و خرابی این

مثنوی معنوی

مثنوی، مشهور به مثنوی معنوی (یا مثنوی مولوی)، نام کتاب شعری از مولانا جلال‌الدین محمد بلخی شاعر و صوفی نامدار افغانستان است. این کتاب از ۲۶۰۰۰ بیت و ۶ دفتر تشکیل شده است و یکی از برترین کتاب‌های ادبیات عرفانی کهن پارسی پس از اسلام به شمار می‌رود. این کتاب در قالب شعری مثنوی سروده شده است، که با بیت «بشنو این نی چون شکایت می‌کند / از جدایی‌ها حکایت می‌کند» آغاز می‌گردد. اگر چه قبل از مولوی، شاعران دیگری مانند سنائی و عطار هم از قالب شعری مثنوی استفاده کرده بودند ولی مثنوی مولوی از سطح ادبی بالاتر برخوردار است. در این کتاب ۴۲۴ داستان پی‌درپی به شیوه تمثیل، داستان سختی‌های انسان در راه رسیدن به خدا را بیان می‌کند. هجده بیت نخست دفتر اول مثنوی معنوی به نی‌نامه شهرت دارد و چکیده‌ای از مفهوم ۶ دفتر است. این کتاب به درخواست شاگرد مولوی، حسام‌الدین حسن

www.kodakan.se - - - SAMPLE - - - www.kodakan.se

چلبی، در سالهای ۶۶۲ تا ۶۷۲ هجری یا سال ۱۲۶۰ میلادی تألیف گردید. عنوان کتاب، مثنوی (که در واقع نوعی از ساختار شعری است) گذاشته شد. مولوی در این کتاب مجموعه‌ای از اندیشه‌های دینی و فرهنگ خراسان زمین را گرد آورده است. این کتاب به انتخاب نشریه گاردین جزء ۱۰۰ کتاب برتر تاریخ بشریت برگزیده شده. مثنوی مولوی، مانند بیشتر مثنوی‌های صوفیانه، به صورت عمده از حکایت به عنوان ابزاری برای بیان تعلیمات تصوف استفاده می‌کند. ترتیب قرار گرفتن حکایت‌های گوناگون در این کتاب ظاهراً نظم مشخصی ندارد. شخصیت‌های اصلی حکایتها می‌تواند از پیامبران و پادشاهان تا چوپانان و بردگان باشند. حیوانات نیز نقش پررنگی در این حکایت‌ها بازی می‌کنند. حکایات موجود در مثنوی از منابع مختلف

www.kodakan.se - - - SAMPLE - - - www.kodakan.se

آمده‌اند، برخی عیناً در مثنوی‌های عطار نیشابوری همچون منطق الطیر موجودند. برخی همچون داستان خلیفه و لیلی، پادشاه و خانه

هویت ملی

هویت ملی، هویت متکثر، فراگیر و گسترده است که از مجموع هویت های متنوع فرهنگی و اجتماعی اتباع یک کشور شکل می گیرد. هویت ملی عبارت از وابستگی و تعلق یک فرد و یا یک جامعه به صورت رسمی و قانونی به یک کشور و دولت یا ملت است. جغرافیای مشترک، نظام سیاسی مشترک، ساختار اقتصادی مشترک، تاریخ مشترک، فرهنگ مشترک، منافع و زبان مشترک، مؤلفه های هویت ملی در یک کشور تلقی می شود. این اشتراکات برای ساکنان و شهروندان کشور، روح مشترک ملی ایجاد می کند و روابط آنها علی رغم ناهمگونی های اجتماعی و فرهنگی در پرتو این روح مشترک شکل می گیرد. هویت ملی از هویت های سنتی و بومی قوم، قبیله و حتی دین و مذهب عبور می کند. هویت ملی، هویت شهروندی است. رابطه شهروندان در یک کشور با دولت و زمام داران، نه بر مبنای پیوند و تعلقات تباری، مذهبی، نژادی و زبانی، بلکه بر مبنای حقوق و

www.kodakan.se - - - SAMPLE - - - www.kodakan.se

وجایب متقابل برقرار می شود. حقوق و وجایبی که توسط قانون و با نقش شهروندان تنظیم می گردد. شهروندان در تدوین، تصویب و نظارت بر اجرای قانون بوسیله نمایندگان منتخب خود سهم می گیرند. هویت ملی با اندیشه سیاسی باورمند به هویت شهروندی در یک کشور شکل می گیرد، نه با یکدست سازی هویت تباری و یا ادغام تمام هویت های تباری و فرهنگی در یک هویت تباری. تقلیل هویت ملی و مدنی به هویت تباری و قومی، به بی ثباتی سیاسی و بحران اجتماعی دامن می زند. تبارگرایی در واقع یک ایدئولوژی است که جامعه را با دو رنگ سیاه و سفید و دو گروه حق و باطل می بیند. یک گروه در آئینه این ایدئولوژی، هم تباران خود را در عرصه قدرت سیاسی و اجتماعی و اقتصادی برتر و برحق مشاهده می کند و گروه های قومی و تباری دیگر را ملزم به اطاعت و خدمت می داند و این دقیقاً،

همان

www.kodakan.se - - - SAMPLE - - - www.kodakan.se

ایدئولوژی فاشیزم و راسیزم است که نه تنها هیچگونه بنیاد علمی، دینی و انسانی ندارد، بلکه به منازعات بسیار خونینی چون جنگ دوم جهانی منجر شده است. هویت ملی در یک کشور به شهروندان، مسوولیت و علائق شدید ملی ایجاد می کند. بر عکس، ابهام و تردید

الهی در جلال رحمانی، در کمال
سبحانی، نه محتاج زمانی، و نه
آرزومند مکانی، نه کس بتو ماند و
نه به کسی مانی، پیداست که در
میان جانی، بلکه جان زنده بچیزی
است که تو آئی

الهی کجا باز یابیم آنروز که تو ما را
بودی و من نبودم، تا باز به آن روز
رسم میان آتش و دودم اگر بدو
کیستی آن روز یابم پُر سودم و ربود
خود را یابم به نبود خود خشنودم

خواجه عبدالله انصاری (۱۰۰۶ - ۱۰۸۸ میلادی)

ابواسماعیل عبدالله بن ابی منصور محمد، معروف به خواجه عبدالله انصاری، پیر هرات، پیر انصار و انصار هروی در سال ۳۸۵ ه.ش (۱۰۰۶ م) در ولایت هرات افغانستان چشم به دنیا گشود. خواجه عبدالله انصاری یک دانشمند، عارف صوفی مسلک و یکی از نوابغ ادبی و چهره های شاخص خراسان (افغانستان کنونی) بود. شهرت وی به خاطر فن سخنوری، اشعار و متون نغز و بی ماندش، به خصوص در مدح و ثنای خداوند به زبان های عربی و فارسی بوده است. خواجه در سال ۴۶۷ ه.ش (۱۰۸۸ م) در هرات درگذشت.

Härmed informerar vi alla modersmållärare och elever att det är absolut förbjudet att kopiera den här boken eller andra böcker som tillhör KODAKAN. Vid olagliga kopiering av boken begår DU (som kopierar boken) och din skola ett brott som riskerar er att dömas för brottet intrång i upphovsrätten.

Kära elever använd aldrig kopia av den här boken. Om du får en kopia av boken, informera oss omedelbart.

Tack för samarbetet!

Name: **Dari Book For Grade 11**

Author: **M Jakob Sadri**

First Edition

2021 Stockholm - Sweden

ISBN 978-91-87029-31-8

Education Center for Afghanistan children
www.kodakan.se
info@kodakan.se

Copyright © 2021 by KODAKAN (Education Center for Afghanistan children) and M Jakob Sadri.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in retrieval system or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

Dari Book

For Grade 11

Text & Exercise

Dari Text- & övningsbok

AK - 11

M Jakob Sadri